

As pitas baixo a choiva

Ricardo carvalho calero

Non. Digades o que queirades, os galos non son agora tan fremosos como nos tempos da miñanenez. Os galos que hoxe vexo son brancos, grises; as cristas pequeneiras e moradas, as colas como de galiña, curtas, raquenas. Cando eu era un cativo, outros galos nos cantaban. Eran unas aves ergueitas, lanzás, maxestosas. Cristas bermellas que pandiaban co pesadume, feros peteiros, ollos acesos, colo tornasolado de lene e fonxe prumaxe, podentes azas, esporas douradas; e a cola un chafarís de lumes e de sombras, con aquelas longas prumas, corvas como caxatos, como bágoas de pegureiros, de bispos orientás.

Algo de militar, de real, de pontifical había n-aquiles galos. Capitáns de Frandes, príncipes idumeos, arquimandritas siríacos: feitos todos de lóstregos, de veludos, de arquivoltas, de arcos da vella, de sol-pores, de roibéns. Así era o galo máis antigo que lembro. Se vivira agora, tería trinta e cinco anos de idade, cicáis. Reinaba no curro de aquela casa onde pasabamos o vran.

O meu pai viña os sábados. Era novo, e nos

bicaba con ledicia. Merendabamos tostadas de pan con manteiga e zucre. Tiñamos una cabuxa tan garimosa e tenra que saía connosco e ía tras de nós, como un cadeliño, pol-as correidoras, cando andabamos a cazar grilos.

Moito quería eu aos animás.

No curro pasaba unha grande parte do meu tempo ollando pra as galiñas. Víaas escarabellar na terra, en percura de vermes e miñocas.

Botáballes o millo. Recollía os ovos que anunciaban co seu alporizado cacarexar. Cada ave tiña un nome posto por min, i eran tan estreitas as relacións antre min i elas que cheguéi a coidar que nos comunicabamos co pensamento, e sostiña longos diálogos mentás coas bulidoras pitas e o seu fremoso e acougado rei.

Unha ráfega de vento, de sócato, conmovéu o ar. E unha nube moura esbaróu pol-o ceo. Laiáronse as arbres docemente e axiña veóuse o sol. A bouta azul fíxose gris e fría.

E a choiva comezou a caer.

Era unha choiva de vran, torrencial, esmagadora.

A terra seca bebéu arelosamente as primeiras augas. Logo, encheita, rexeitou beber máis.

Pozas e miudos regueiros xurdiron antre a lama.

Alampóu un lóstrego. Como se un carro de patacas emborcara a sua cárrega, a rolar, pol-o teito do ceo, o trono se escoitou.

Non había poleiro acaroado ao curro.
Recollíanse as pitas pol-a noite dentro da casa,
n-un rocho axeitado. Aquela serán, detrás
de unha fiestra, eu ollaba chover. E de súpeto
vin as pitas. ¡Malpocadas! Coas colas baixas,
a chola afundida, arrechegadas ao muro, nos
recantos, esmaecidas, murchas, tristeiras, a
i-aiga escorregaba por riba de elas, teimosa,
cruelmente.

Non o poiden aturar. Baixéi como un lóstrego e
abrínlles a porta da casa. Mais as galiñas non se
moveron. Chaméinas en van. “Churras, churras”.
e saín ao curro, atafegado, pra adugar a grea
a teito. Mais cando chegaba cabo de unha ave,
ista fuxíame, e alongábase máis cada vez. Así,
mollado eu mesmo ate non poder máis, púxenme
a berrar e a chorar con moito desconsolo.

Na casa foi notada a miña manobra. O meu pai
ordeóu dende a fiestra a miña retirada. Mais
¿cómo ía deixar que a i-auga apodrecera os
osos dos probes animás? ¿Cicades os catarros,
as palmonías, o reuma non existían pra as
galiñas? Meu pai decía que as súas prumas eran
impermeabres, pero isto non o podía eu creer.
Seguín correndo detrás das pitas, como tolo.

Entón a miña aboa saíu con un paraugas e
pretendéu recollerme. Eu non a ouvía nen a vía,

sempre a chorar e a correr tras das cativas aves.
Axiña estiveron no curro a miña nai, as criadas,
o meu pai, a miña tía, todos os paraugas da casa.
Corría eu tras as pitas. Corrían os paraugas
de detrás miña. Ate que cambéou a táctica da
perseguição.

Convencidos de que non regresaría a casa se
as galiñas ficaban fora, os mores, escindidos
en patrullas, adicáronse a cazar as aves. Pouco
a pouco, mentres a choiva apouvigaba os
paraugas, as galiñas foron caíndo nas mans
das persoas e foron sendo postas ao abrigo.
Moito nos dou que facer o galo. Por fin, a miña
aboa atinxíuno pol-a cola. Mais ao se tirar a
il, esbaróu e caéu. Ficóu a carón do chan con
todo o corpo. Perdéu o paraugas, pero non
perdéu o galo. Só entón, xa ceibes da choiva os
animaliños, acollínme a teito eu, e todos os que
interviran na cazata.

Malia os paraugas, estabamos todos
mollados como pitos.

Glosario:

Arquimandrita: Superior dunha comunidade monástica dos cristiáns orientais.

Azas: Ás, extremidades superiores das aves.

Bágoos: Báculos, bastóns, caxatos.

Chafarís: fonte cun ou máis pichos por onde sae a auga a chorro.

Fonxe: Branda, mol, esponxosa.

Idumeos: Naturales do antigo reino de Idumea, entre Xordania e Israel.

Lanzás: espigadas, dereitas como en forma de lanza, empertegadas.

Lene: brando, leve.

Pandiaban: inchaban, inflamaban.

Pegureiro: persoa que coida o gando.

Podentes: poderosas, fortes.

Raquenas: pequenas, ruíns, mesquiñas, escasas.

Roibéns: (de ceos) arroibados, tirando a vermellos, avermellados.